

HE 157/2021 vp laeiksi Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 3 §:n ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 304 §:n muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta 12.10.2021

Erica Karppinen LVM

Esityksen tausta ja tavoite

- Tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön asetus Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinoitikeskusten verkoston perustamisesta (EU) 2021/887.
- Asetuksella perustetaan Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus ja kansallisten koordinoitikeskusten verkosto.
 - Asetus velvoittaa kunkin jäsenvaltion nimeämään kansallisen koordinoitikeskuksen.
- EU-osaamiskeskusta ja kansallisten koordinoitikeskusten verkostoa tukemaan perustetaan EU:n laajuinen kyberturvallisuuden osaamisyhteisö, jonka kokoamisesta vastaavat kansalliset koordinoitikeskukset.

Esityksen tausta ja tavoite

- Asetuksen tavoitteena on edistää eurooppalaisen kyberturvallisuusekosysteemin muodostumista kehittämällä EU:n kyberturvallisuusalan tutkimusta sekä akateemista, yhteiskunnallista, teknologista ja teollista kapasiteettia ja valmiuksia.
- EU-osaamiskeskuksen avulla kootaan yhteen kyberturvallisuusalan tutkimukseen, teknologiaan ja teollisuuden kehitykseen tehtäviä investointeja ja toteutetaan kokonaisuuteen liittyviä hankkeita ja aloitteita.
 - Tämä tehdään yhdessä kansallisista koordinoitikeskuksista muodostuvan verkoston kanssa.
- EU-osaamiskeskuksen olisi esim. hallinnoitava kyberturvallisuuteen liittyvää rahoitusta erityisesti Horisontti Euroopasta ja Digitaalinen Eurooppa –ohjelmasta.

Keskeiset ehdotukset

- Esityksellä nimettäisiin EU-asetuksen mukaiseksi kansalliseksi koordinoitikeskukseksi Liikenne- ja viestintäviraston kyberturvallisuuskeskus.
- Kyberturvallisuuskeskukselle tulisi kansallisena koordinoitikeskuksena uusia EU-asetuksessa säädettyjä tehtäviä, joiden hoitamisesta olisi tarpeen säätää kansallisesti muuttamalla Liikenne- ja viestintävirastosta annettua lakia (935/2018) ja sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia (917/2014).
- Kansallisena koordinoitikeskuksena Kyberturvallisuuskeskus tukisi EU-osaamiskeskusta sen tavoitteiden toteuttamisessa.
- Kyberturvallisuuskeskuksen uusia EU-asetukseen perustuvia tehtäviä olisivat erityisesti kansallisen tason kyberturvallisuusalan sidosryhmistä koottavan yhteisön rakentamiseen ja koordinointiin liittyvät tehtävät sekä kansallisen tason yhteyspisteenä toimiminen.

Esityksen vaikutukset

- Uudet tehtävät edellyttävät lisäresursseja Kyberturvallisuuskeskukselle.
- Kansallinen koordinoitikeskus voisi hakea EU-rahoitusta toimintaansa.
 - Esim. perustamista ja toimintaa varten voitaisiin hakea kahdelle ensimmäiselle vuodelle rahoitusta Digitaalinen Eurooppa –ohjelmasta enimmillään miljoona euroa.
 - EU-rahoitus muodostaisi 50 prosenttia tarvittavasta rahoituksesta, joten haettavaa EU-rahoitusta varten tarvittaisiin vastaava määrä kansallista rahoitusta.
- Alkuvaiheessa toiminnan käynnistämiseen on tarkoitus ohjata rahoitusta Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenolisäyksistä. Asetuksen vähimmäisvaatimukset toteutettaisiin Kyberturvallisuuskeskuksessa 1-2 henkilötyövuodella.
 - Mahdollisimman suuri lisäarvo mm. yritystoiminnan kiihdyttämiseksi ja EU-rahoituksen hyödyntämiseksi edellyttäisi 5 henkilötyövuoden panosta. Näihin resurssitarpeisiin on tarkoitus palata tulevaisuudessa.

Esityksen vaikutukset

- Tuetaan hallitusohjelman tavoitetta osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomesta.
- Edistetään kattavan kansallisen kyberturvallisuusekosysteemin kehittymistä.
- Vahvistetaan Kyberturvallisuuskeskuksen roolia suomalaisen kyberturvallisuuteen perustuvan elinkeinotoiminnan tukemisessa.
- Tiivistetään Kyberturvallisuuskeskuksen yhteistyötä tutkimuksen ja kehittämistoiminnan kanssa.
- Tuetaan kyberturvallisuuden kehittämisohjelman teemoja.
- Kansallinen koordinoitikeskus on ennen kaikkea strateginen investointi Suomen kyberosaamisen kehittämiseen.

Ehdotettu voimaantulo

- Laki on ehdotettu tulemaan voimaan syksyllä 2021.
- Kaikkien jäsenvaltioiden on nimettävä EU-asetuksen mukaiset kansalliset koordinoitikeskukset 28.12.2021 mennessä.

Kiitos!

Ylitarkastaja Erica Karppinen

erica.karppinen@gov.fi

Puh. 0295 342 107